

409.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 18 maja 1927 r.

o kaucjach składanych w związku z umową o pracę.

Na podstawie art. 44 ust. 6. Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. № 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Pracodawca może przy zawieraniu umowy o pracę, żądać od pracownika złożenia kaucji jedynie na zabezpieczenie rzeczywistych szkód i strat, mogących wyniknąć z winy pracownika przy wykonywaniu pracy, lub z powodu tej pracy łącznie z ewentualnymi kosztami sądowymi (art. 4).

Powstałą szkodę lub stratę pracodawca może pokryć z kaucji tylko za zgodą pracownika, tak co do zasady, jak i wysokości odszkodowania; w braku zaś porozumienia — na podstawie orzeczenia sądowego.

Pracodawcy służy co do roszczeń z tytułu szkód i strat na kaucji przywilej pierwszeństwa zaspokojenia przed innymi wierzycielami.

Art. 2. Pracownik lub osoba, składająca za niego kaucję, powinna ją złożyć na imię pracownika w Banku Polskim albo w instytucji kredytowej państwowej lub samorządowej; stosownie do umowy bądź w gotówce, bądź w papierach procentowych, bądź w innych wartościach.

Kaucje pracowników zatrudnionych w państwowych instytucjach i zakładach pracy, lub w instytucjach i zakładach pracy znajdujących się pod zarządem państwowym mogą być składane bezpośrednio w tych instytucjach i zakładach. Do kaucyj tych mają jednak zastosowanie postanowienia art. 1 i 4 niniejszego rozporządzenia.

Art. 3. Instytucje wymienione w ust. 1 art. 2 powinny co do kaucji, składanych przez lub za pracowników z powodu umowy o pracę, wymienić w księgach depozytowych następujące okoliczności, podane na podstawie zgodnego ustnego lub pisemnego oświadczenia stron zainteresowanych:

- 1) imię i nazwisko pracownika składającego kaucję, a jeżeli kaucję składa za pracownika inna osoba, także jej imię i nazwisko;
- 2) imię i nazwisko pracodawcy względnie nazwę przedsiębiorstwa, na rzecz którego kaucję ustanowiono;
- 3) wartości składane z dokładnym ich oznaczeniem i nadmienieniem, że złożona je tytułem kaucji;
- 4) pretensje, na których zabezpieczenie wartości te mają służyć;
- 5) osoby uprawnione do podjęcia kapitału, oraz warunki podjęcia;
- 6) sposób przekazywania pracodawcy należności z kaucji, wynikających ze szkód i strat (art. 1) w razie dobrowolnego porozumienia stron.

Wszystkie te okoliczności winny być zawarte także w dowodzie złożenia (kwicie depozytowym).

Do odbioru odsetek, przypadających od sumy złożonej lub dochodów od złożonych papierów wartościowych uprawniony jest bez zgody na to pracodawcy, składający kaucję.

Art. 4. Kaucja może być podjęta tylko za zgodą pracodawcy względnie na podstawie orzeczenia sądowego.

Pracodawca powinien w ciągu 14 dni od chwili ustania stosunku pracy dokonać potrzebnych czynności umożliwiających składającemu kaucję jej podniesienie.

Pracodawcy wolno odmówić dokonania tych czynności jedynie w razie podniesienia roszczenia względem pracownika z tytułu szkód i strat (art. 1), o czym powinien mu oznajmić w ciągu powyższych dni 14, a następnie w braku porozumienia wytoczyć przeciwko niemu powództwo sądowe w ciągu dalszych 4 tygodni. O ile w wymienionych okresach pracodawca nie podniesie roszczenia względnie nie wytoczy powództwa, powinien on bezzwłocznie umożliwić podjęcie kaucji.

Art. 5. Postanowienia umów, na mocy których pracownik celem uzyskania posady lub utrzymania nadal stosunku pracy, pożyczka lub daje na przechowanie lub do użytkowania jakiegokolwiek wartości pracodawcy lub osobie działającej z nim w porozumieniu, są nieważne.

Art. 6. Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy kaucyj, których wartość rynkowa w chwili złożenia przekracza 5.000 złotych, oraz kaucyj hipotecznych.

Art. 7. Pracodawca, winny naruszenia przepisów art. 1 ust. 1, art. 4, art. 5 i art. 9 oraz przyjęcia od pracownika kaucji wbrew przepisowi art. 2 ust. 1, jeżeli dany czyn nie ulega ukaraniu surowszemu w myśl innych ustaw karnych, będzie karany grzywną do tysiąca złotych i aresztem do dwóch tygodni lub jedną z tych kar.

W razie skazania za jedno z przestępstw wymienionych w ust. 1 po raz drugi, a przytem przed upływem lat pięciu od dnia odbycia kary za takż czyn poprzedni — winny ulegnie karze aresztu do 4-ch tygodni.

Art. 8. Do orzekania powołane są sądy powiatowe (pokoju).

Na obszarze mocy obowiązującej ustawy postępowania karnego z 1873 r. można wnieść odwołanie niezależnie od postanowień §§ 283 i 464 U. P. K.

Art. 9. Kaucje, złożone przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, o ile sposób ich złożenia nie odpowiada jego przepisom, powinny być w ciągu trzech miesięcy od wejścia w życie tego rozporządzenia podjęte i ponownie złożone z uwzględnieniem przepisów niniejszego rozporządzenia.

Art. 10. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrom: Pracy i Opieki Społecznej i Sprawiedliwości we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 11. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych:
J. Piłsudski

Minister: *K. Bartel*

Minister Spraw Wewnętrznych: *Stawoj Składkowski*

Minister Spraw Zagranicznych: *August Zaleski*

Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
Dr. Dobrucki

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*

Minister Komunikacji: *Romocki*

Minister Robót Publicznych: *Moraczewski*

Minister Pracy i Opieki Społecznej: *Dr. Jurkiewicz*

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Poczty i Telegrafów: *Bogusław Miedziński*
